

Ten eerste wil ik onze appreciatie voor het gemeentepersoneel uitdrukken. Dit meerjarenplan wordt gepresenteerd door het College van Burgemeester en Schepenen, maar laat ons eerlijk zijn, het is het managementteam onder leiding van de algemeen directeur dat de voorbije maanden een uitzonderlijke inspanning heeft geleverd om de beleidsintenties van het College te vertalen in de juiste sjablonen, rekening houdend met talloze wettelijke financiële en administratieve regeltjes. Constructief als we zijn, willen wij als CD&V vanuit de oppositie daarvoor een welgemeend woord van dank richten aan algemeen directeur Veerle Poelmans en haar ganse team dat hieraan meegewerkt heeft.

Ik zou willen beginnen met onze bedenkingen te belichten over het personeelskader in verhouding met de ongebreidelde ambities van bestuur. Het personeelsbeleid dat de huidige meerderheid de afgelopen 7 jaar gevoerd heeft – of beter gezegd: niet gevoerd heeft – heeft geresulteerd in een personeelskader dat volgens onze CD&V-fractie niet aangepast is aan de uitdagingen die de gemeentediensten vandaag en morgen zullen moeten trotseren om de Nielenaren de klantgerichte en professionele dienstverlening te kunnen bieden waar ze als gulle belastingbetaler recht op zouden moeten hebben. Met Nielenaren bedoelen we zowel de particuliere inwoners als de verenigingen en de bedrijven.

Als wij goed geïnformeerd zijn – en we hopen dat we het nieuws niet opnieuw eerst in de pers moeten lezen – zal een van de komende maanden een nota over het personeelskader op de gemeenteraad ter goedkeuring worden voorgelegd. Als wij in het meerjarenplan lezen dat er buiten een algemene doelstelling ‘Overig beleid’ nog 7 andere doelstellingen zijn en dat maar liefst alle acties van al die 7 doelstellingen als prioritair worden bestempeld, is het voor ons duidelijk dat de huidige meerderheid niet alleen geen keuzes kan maken en prioritaire acties niet van andere acties kan onderscheiden, maar ook dat van het huidige personeel onmogelijke prestaties worden gevraagd.

Aan alle ambtenaren vragen om de komende jaren permanent boven zichzelf uit te stijgen om de onrealistische ambities van dit College waar te maken, is gewoon niet eerlijk en niet menselijk. Maar het personeel wordt voor voldongen feiten geplaatst en zal hoe dan ook moeten volgen. Ook al hebben ze terecht hun tanden laten zien door een heel kritische nota te schrijven over het beleidsplan, waarbij hun woorden ongetwijfeld nog gewikt en gewogen zijn. De duidelijke verwijzingen naar de vele risico's en de uitgesproken uitnodigingen tot meer voorzichtigheid zijn meer dan terecht, ook al heeft het College die vakkundig naast zich neergelegd.

Is het College van oordeel dat het competentie- en opleidingsniveau van het huidige personeelskader en de limiet op het menselijk kunnen alle garanties bieden om het meerjarenplan te kunnen uitvoeren? Met de “limiet van het kunnen” bedoel ik “voor die mensen is een werkdag ook beperkt tot een aantal uren”.

Zo neen : Volgt het College de zienswijze van CD&V dat het de logische gang van zaken is om eerst het personeelskader te versterken met bijkomende werkrachten alvorens het meerjarenplan ter goedkeuring voor te leggen?

CD&V presenteert zich graag aan de Nielenaren als een partij die tegelijk kritisch is voor onbehoorlijk bestuur én constructief is voor goede voorstellen. We hebben echt ons best gedaan om het positieve van het investeringsbeleid en financieel beleid dat de huidige meerderheid wil voeren, in te zien, maar we zijn jammer genoeg tot de conclusie moeten komen dat we dit meerjarenplan in zijn

globaliteit moeten afkeuren. Dit om drie belangrijke redenen: ten eerste lijkt het gemakkelijk om geld uit te geven als het niet uit je eigen portemonnee komt. De prijzen worden aan de meet gegeven, maar de eindafrekening ook. En die oogt niet fraai. Daar komen we straks nog op terug. Maar dat onze gemeente Niel op vijf jaar tijd naar de financiële afgrond wordt geleid, wordt door vriend en vijand erkend. Ten tweede heeft onze CD&V-fractie een fundamenteel bezwaar tegen het feit dat de huidige Nielenaren zullen mogen betalen om de gemeente aantrekkelijk te maken voor nieuwe inwoners, wat tot meer bakstenen en beton zal leiden, minder groen, overvolle scholen, minder kwalitatieve dienstverlening enzovoort. Ten derde – maar misschien mogen we dat partijen als Open VLD en NVA niet kwalijk nemen – kunnen we dit meerjarenplan niet goedkeuren wegens een manifest gebrek aan sociale maatregelen die van Niel een warme gemeente zouden moeten maken, ook voor mensen die het minder goed hebben en minder kansen krijgen. Meestal korten we het meerjarenplan dan ook af tot BBB – Beton, Bakstenen en Belastingen.

Wat het financiële wanbeleid betreft, zou ik als eerste punt de onrealistische assumpties voor langetermijnleningen willen aanhalen. Aangezien de gemeente de komende vijf jaar heel wat wil gaan lenen, is dit geen onbelangrijk gegeven. Een van die financiële onvoorzichtigheden is dat voor nieuwe leningen in de periode 2020-2025 het meerjarenplan als uitgangspunt neemt dat 80% van de leningen een looptijd hebben van 30 jaar en een interestvoet van 1,75%. Het managementteam waarschuwt meer dan terecht dat de financiële instellingen over het algemeen terughoudend zijn om leningen toe te staan met een dergelijke lange looptijd en vraagt om ermee rekening te houden dat er leningen met een kortere looptijd of hogere interestvoet zullen moeten worden afgesloten.

Waarom wordt die terechte waarschuwing van het managementteam in de wind geslagen en de rentevoet en looptijd van langetermijnleningen niet teruggebracht zijn tot realistische proporties?

Het meerjarenplan gaat voor 2020 uit van 1.200.000 euro inkomsten uit meerwaardebelasting. Er loopt een procedure bij de Raad van State tegen het RUP waarop deze belasting is gebaseerd. Een normaal bedrijf boekt boekhoudkundig voorzieningen voor risico's die mogelijk nadelig uitvallen. Het College blijft echter halsstarrig vasthouden aan die inkomsten, ondanks de waarschuwingen van het managementteam.

Waarom wordt hier opnieuw uitgegaan van de meest risicovolle mogelijkheid in plaats van het voorzichtigheidsprincipe?

De rode draad - of oranje draad zo u wil - in onze tussenkomst blijft, zoals op voorhand al verwacht, het roekeloze financiële beleid van het College. Het is precies makkelijk om met andermans geld om te gaan zolang de eigen portemonnee niet in het gedrang komt. En dat terwijl Open VLD en NVA op federaal niveau zo aandringen op een begroting in evenwicht en een gezonde financiële huishouding. Zoals we altijd al hebben gevreesd en voor gewaarschuwd hebben, zal de autofinancieringsmarge op het einde van de rit negatief zijn. Het managementteam formuleert het nog beleefd door te stellen dat dit mogelijk niet zal volstaan voor de toezichthoudende overheid. Het managementteam adviseert om de komende jaren maatregelen te nemen om de autofinancieringsmarge te verbeteren,

maar niets belet om vandaag met een meerjarenplan te komen die de rekeningen wel doet kloppen en dit niet op de lange baan te schuiven.

Onze vraag is niet meer of niet minder dan de vraag om het meerjarenplan dusdanig te herwerken zodat de autofinancieringsmarge positief wordt. De belastingbetalende Nielenaar heeft daar recht op.

Graag ook een woordje over de langetermijnschuld. Op vijf jaar tijd zullen de schulden van de gemeente stijgen met bijna 50%, van 19,5 naar 28,8 miljoen euro. De hogere overheden dringen aan op schuldafbouw. Het managementteam is hierover zeer bezorgd. Investeren door bijkomende schulden te maken, dat kan iedereen. Investeren en tegelijk je financiën op orde houden, is voor dit College blijkbaar net iets te moeilijk. Wij vragen dan ook prioriteiten te stellen en niet alle acties van alle doelstellingen als prioritair te bestempelen. Een beetje meer aandacht voor sociale maatregelen voor de minderbegoeden in onze samenleving in plaats van alleen in te zetten op beton en bakstenen zou ons alvast gelukkig stemmen. Maar in de eerste plaats zijn wij enorm bezorgd om de spectaculaire schuldopbouw met meer dan 50% op amper 5 jaar tijd.

Houdt het College enigszins rekening met deze bezorgdheid?

We hebben het dus al gehad over de onrealistische assumpties voor langetermijnleningen, een onzekere meerwaardebelasting, de negatieve autofinancieringsmarge en de enorme stijging van de langetermijnschuld. Een van de klassieke begrotingstruukjes om de rekeningen op papier te laten kloppen, is gebruik maken van een totaal onlogische en vooral oneerlijke manier om bepaalde inkomsten en uitgaven voor de komende jaren te indexeren. Ofwel gaat men uit van een zekere inflatievoet ofwel niet. We merken dat sommige posten de komende jaren geïndexeerd worden om tegemoet te komen aan de stijging van de levensduurte. De subsidies die aan organisaties, verenigingen en adviesraden verstrekt worden, worden echter niet geïndexeerd, wat eigenlijk neerkomt op een verlaging van de subsidie.

Wij vragen dat alle ongewijzigde bedragen in het meerjarenplan op dezelfde wijze geïndexeerd worden zodat ook de subsidies voor organisaties, verenigingen en adviesraden in de toekomst logischerwijze aangepast worden aan de levensduurte. We vragen hierbij expliciet aan het College of ze daartoe bereid zijn of dat ze de verenigingen op dit punt in de kou laten staan.

In het meerjarenplan staat dat er vele inkomsten in het kader van het grond- en pandenbeleid zijn zoals de belasting op verwaarloosde gebouwen, niet gebruik overeenkomstig de bestemming, onafgewerkte constructies, ... Er wordt terecht toegegeven door het managementteam dat het risico bestaat dat er steeds minder belastingplichtigen zullen kunnen worden geïdentificeerd.

Wij eisen dan ook dat er met dergelijke reële risico's correcter rekening wordt gehouden en de inkomsten daarvan veel voorzichtiger worden ingeschat.

Voor onze volgende opmerking zou ik graag hebben dat u actiepunt 37 in het achterhoofd houdt (actiepunt 37 waarin gesteld wordt dat er regels en procedures gaan ontwikkeld worden om budgetbewustzijn en budgetbewaking te versterken) Paradoxaal met dit actiepunt kunnen wij alvast

een laatste en voor ons exemplarisch voorbeeld geven van de investeringen die de pan uit swingen en waarbij niet op een miljoen euro meer of minder wordt gekeken : de keuzes die het College heeft gemaakt in verband met de bibliotheek. Om op het verhaal van daarstraks terug te komen, ook hier heeft het College weer geen prioriteiten durven stellen en heeft er gemakzuchtshalve voor gekozen om geld uit te geven langs alle kanten, door het gebrek aan durf om duidelijke keuzes te maken. Enerzijds investeert het College braaf zijn procentueel opgelegd deel in de uitbouw van de intergemeentelijke bibliotheek voor Hemiksem, Schelle en Niel in de Abdij in Hemiksem. Anderzijds wordt er ook meer dan een miljoen euro voorzien voor een jeugdbibliotheek in Niel. Ook al zijn wij grote voorstanders van intergemeentelijke samenwerking, ook op het vlak van het bibliotheekwezen, toch zijn wij niet gekant tegen een bibliotheek in Niel. Maar wij vragen duidelijke keuzes: ofwel investeren in een volwaardige intergemeentelijke bibliotheek in Hemiksem, ofwel investeren in een volwaardige bibliotheek in Niel. Maar zeker niet dubbel investeren om uiteindelijk alleen een jeugdbibliotheek in onze gemeente te hebben. Budgetbewaking dus...

Is het standpunt van het bestuur over de intergemeentelijke samenwerking IVEBICA gewijzigd ?

Als het financiële beleid onder meer gebaseerd is op onrealistische veronderstellingen voor langetermijnleningen, onzekere meerwaardebelastingen, een inconsequent indexeringsprincipe en ondoordachte investeringen zoals in de bibliotheek, met als gevolg een negatieve autofinancieringsmarge en een enorme stijging van de langetermijnschuld, dan moet iemand de rekeningen betalen om het financiële verhaal terug rond te krijgen. En daarvoor, beste Nielenaar, wordt op u een beroep gedaan, wordt van u een offer gevraagd. Van de gemeente Niel de parel aan de Rupel te maken, een geografisch goed gelegen plek waar iedereen zou willen wonen, zodat we met zijn allen nog dicht op elkaar wonen, er nog minder groen in onze gemeente overblijft en de sociale voorzieningen met nog meer mensen gedeeld moeten worden, dat alles mag al iets kosten. En omdat vele handen licht werk maken, mag u dat betalen.

Zo beslist het college op het vlak van aanvullende personenbelasting om het tarief van 8% te handhaven voor 2020. Daarmee is het verzekerd van de koploperpositie in de Rupelstreek en daarbuiten.

Ter vergelijking:

Boom: 7,9%

Hemiksem: 7,5%

Schelle: 6,1%

Rumst: 6,5%

Aartselaar: 4,9%

De daling met 0,1% vanaf 2021 is niet van die aard om de tarieven in onze buurgemeenten ook maar enigszins te benaderen.

Vergelijkingen wat de aanvullende personenbelasting betreft met de provincie Antwerpen of het Vlaams Gewest, houden geen steek. Wij staan hier met onze twee voeten in de Rupelstreek en het is naar onze buurgemeenten dat we moeten kijken als we ons willen benchmarken. Ik heb daarnet de percentages genoemd en geef toe, burgemeester, vandaag betalen onze inwoners de hoogste belastingen van de hele Rupelstreek voor een leefkwaliteit die nu niet meteen bóven die van onze buurgemeenten uitsteekt.

Wij vragen dan ook om de gemeentebelastingen op het gemiddelde niveau van de andere rupelgemeentes te brengen, in de veronderstelling dat onze gemeente momenteel ook een gemiddelde levenskwaliteit kan bieden die de vergelijking met die van de buurgemeenten kan doorstaan.

In hetzelfde kader wil ik het even hebben over de onroerende voorheffing. Met een heel ambitieus meerjarenplan laat het College het breed hangen, zoals ze zeggen. Niets mis mee, zolang je je dat ook daadwerkelijk op korte en lange termijn kunt permitteren. Dat is duidelijk niet het geval. De opcentiemen op de onroerende voorheffing stijgen maar liefst met 60%, van 976 naar 1.550. De inwoners die een eigen huisje hebben kunnen bijsparen, worden nu de dupe van de ongebreidelde investeringsdrang van het College. De motivering van het College voor deze drastische verhoging van de opcentiemen op de onroerende voorheffing is trouwens letterlijk (ik citeer) 'Gelet op de financiële toestand van de gemeente Niel'. Die negatief evoluerende financiële toestand hebben Open VLD en NVA de voorbije legislatuur toch maar zelf gecreëerd en deze legislatuur doen ze er nog een schepje bij. En de brave burger mag daar blijkbaar voor opdraaien.

Ter vergelijking. In de buurgemeenten bedragen de opcentiemen op de onroerende voorheffing:

Boom: 976

Hemiksem: 976

Schelle: 875

Rumst: 787

Aartselaar: 680

In het meerjarenplan staat hoeveel deze belastingverhoging de Nielenaar zal kosten, namelijk 23 euro per 100 opcentiemen per inwoner. Een verhoging van 976 naar 1550 opcentiemen is een stijging van 579 opcentiemen. 23 euro maal 5,79 maakt 133 euro per inwoner. Voor een klassiek gezin met twee kinderen maakt dat 4 x 133 euro, zijnde 532 euro. En dit voor de volgende 5 jaar maakt 2.660 euro. En dan hebben we de indexering van 2% nog niet meegeteld, een indexering die de vrijwilligersorganisaties en verenigingen die een zakcent als subsidie ontvangen zoals reeds gezegd door de neus geboord zien.

Blijkbaar ligt het KI van een groot aantal woningen in Niel onder het gemiddelde en zouden deze KI's gewoonweg fout zijn, er werd geopperd op de commissie dat dit zou neerkomen op huizen waar geen badkamer of CV zou beschikbaar zijn – volgens de cijfers toch, waar hier de oorzaak ligt, dat laten we in het midden. Maar deze situatie zou aangepakt worden de komende jaren, wat dus eigenlijk betekent dat in afwachting van de regularisatie, iedereen meer gaat betalen, niet enkel zij die nu nog een te laag KI hebben aangegeven, maar ook de eigenaars van nieuw gebouwde of recent gerenoveerde huizen waarvan zo goed als zeker is dat ze in orde zijn met de aangifte van hun KI.

In het kort betekent dit, beste Nielenaar : een vakantietje minder...

De vraag die ik hieraan wil koppelen : Met opcentiemen van 976 zou Niel nog steeds de gouden medaille van meest belastingonvriendelijke gemeente van de Rupelstreek verdienen. Maar CD&V zou willen vragen om voor een keer eens bescheiden te blijven en te berusten in die gedeelde koppositie met twee andere rupelgemeentes en de opcentiemen op de onroerende voorheffing niet te verhogen. Wij zouden eerder willen dat eerst (en snel) een regularisatie van het KI wordt doorgevoerd en dat er dan pas wordt gekeken of er een verhoging van de opcentiemen op de

onroerende voorheffing nodig is. Want nu gaan alle Nielenaren opdraaien voor fouten uit het verleden van – waarschijnlijk – derde partijen.

Wat betreft het plan van aanpak van het verkeer missen we vooral een plan voor de verkeersveiligheid omtrent scholen. Vooral de Ridderberthoutlaan wordt als een probleemzone gezien door ons. Een fietspad – gescheiden van de auto's - lijkt ons hier over het hoofd gekeken te zijn. Gelukkig is er wel budget voorzien voor de verdere uitbouw van de fiets-o-strade, dat kunnen we alleen maar toejuichen. Want : Een mobiliteitsplan is wel voorzien, maar hopelijk komt daar in de volgende versies wat meer aandacht voor voetgangers en fietsers, want uit hetgeen we hebben kunnen zien van de huidige inhoud van dat plan blijkt dat het voornamelijk een circulatieplan is voor auto's en staat het nog heel ver verwijderd van een volwaardig mobiliteitsplan.

Graag willen we van het bestuur de bevestiging horen dat er meer nadruk gaat gelegd worden op de verkeersveiligheid in plaats van enkel te focussen op het plan van circulatie.

Een volgend punt waar nogal licht overgegaan is in het meerjarenplan is het Groenbeleid. In Actieplan 10 Actie 23 zien we dat er een masterplan openbaar groen zal ontwikkeld worden tegen eind 2020. We hopen dat er niet alleen een masterplan zal opgesteld worden maar dat er ook wel het een en ander zal uitgevoerd worden. Anders zal het een heel duur plan geworden zijn. En hopelijk komt er dan ook meer uit dan het planten van 100 bomen per jaar en wordt er ook echt werk gemaakt van een Groener Niel, en wordt er bijvoorbeeld ook eens wat beton afgebroken zonder dat het vervangen wordt door nieuw beton. In het overzicht van de investeringen (pag. 76) zien we een investering van 400.000 € maar die zou vooral gaan naar (ik citeer) "Investeringen in materiële vaste activa – Wegen en andere infrastructuur". Het meerjarenplan kunnen wij dus onmogelijk omschrijven als een Meerjarenplan met een Groen Kantje.

Graag had ik van de bevoegde schepen wat meer te weten gekomen over het Masterplan openbaar groen.

Het sociaal beleid van deze coalitie hadden we graag ook onder de loep gehouden. Helaas hebben we in de massa's documenten over het meerjarenplan veel te weinig teruggevonden om er fundamenteel op te reageren. En dan hebben we het onder meer over integratie, kansarmoede, sociaal wonen. In 2020 zien we onder actieplan 3 nog een kleine investering en een relatief ruime exploitatie. Nadien is er enkel nog een beperkte exploitatie. Dit is in strijd met de bevolkingstoename. Door die toename van de bevolking zullen dus meer mensen in armoede leven, er zal meer vraag zijn naar woningen, KI zal stijgen, net als de kansarmoede-index. Er is tevens niets voorzien voor een betaalbaar woonbeleid (AP4). En dat vinden we jammer, bijzonder jammer. Bij gebrek aan voorstellen waarover we ons christendemocratisch licht konden laten schijnen, hebben we de voorbije maanden in de gemeenteraad verschillende interpellaties gehouden over de budgetten voor het middagtoezicht in de Nielse scholen, niet alleen omdat we het als CD&V belangrijk vinden dat het middagtoezicht op de scholen professioneel gebeurt, maar ook dat de mensen die zich daarvoor inzetten, daar ook gepast voor vergoed worden. Op onze vraag of het middagtoezicht ook volgend schooljaar en de jaren daarna voorzien zou worden, heeft de schepen van onderwijs ons altijd in het ongewisse gelaten, goed wetende dat door de talloze investeringen in

bakstenen en beton en er geen geld meer zou zijn voor investeringen in mensen. Ik vrees dat onze bezorgdheid nu bewaarheid zal worden en daarom stel ik nogmaals de vraag formeel:

Zijn de budgetten voor middagtoezicht gesneuveld zoals wij altijd al vreesden en diverse keren hebben aangekaart maar wat nooit concreet is toegegeven door de bevoegde schepenen alhoewel die goed wist dat dit er zat aan te komen maar nooit durfde toe te geven?

Iets dat we ook niet direct terugvonden zijn plannen om de kinderopvang uit te bouwen. Zoals u ongetwijfeld niet zal ontkennen zal het aantrekken van jonge gezinnen ook leiden tot meer jonge kinderen in Niel. Daardoor zal de vraag naar kinderopvang stijgen. Er is wel een investering gepland van 10.000€, maar dat is een stok waar niet ver mee gaat gesprongen worden.

Deelt het bestuur onze verontrustende mening of wordt dat anders gezien ?

Ik kom stilaan tot het slot van onze bedenkingen. We dachten dat dit meerjarenplan niet tijdig – zijnde vóór het jaareinde 2019 – aan de gemeenteraad ter goedkeuring kon worden voorgelegd wegens tijdsgebrek, daar zouden we alle begrip voor gehad hebben, maar het is nu wel duidelijk dat er een andere reden is: door het manifeste gebrek aan een sociaal beleid waar de kansarme Nielenaren recht op hebben, zou het immers onbehoorlijk zijn geweest om dit meerjarenplan te presenteren in de zogenaamde ‘warmste week’. Om het met een CD&V-boutade te zeggen: het zou als vloeken in de kerk zijn.

Het zal u niet verbazen dat ik uitkijk naar het antwoord op de geformuleerde vragen.

Ik herhaal graag onze appreciatie voor het geleverde werk door het gemeentepersoneel. Toch blijf ik vragen hebben of het College het personeelskader voldoende heeft afgestemd op de ongebreidelde en onrealistische ambities van dit meerjarenplan.

De basis voor de afkeuring van dit meerjarenplan door onze CD&V-fractie is het manifeste financieel wanbeleid met onrealistische veronderstellingen voor langetermijnleningen, een onzekere meerwaardebelasting, een negatieve autofinancieringsmarge, een enorme stijging van de langetermijnschuld, een inconsequent indexeringsmechanisme en een onvoorzichtige raming van de inkomsten van het grond- en pandenbeleid.

Dat de Nielenaar dit allemaal mag betalen door een meer dan gemiddelde aanvullende gemeentebelasting en een stijging van de opcentiemen op de onroerende voorheffing met niet minder dan 60%, kan voor ons absoluut niet door de beugel.

En dat tot slot door alle aandacht voor beton, bakstenen en belastingen ook maar enige vorm van sociaal beleid ‘vergeten’ is en dat een groenbeleid stiefmoederlijk wordt behandeld, doet voor ons de deur helemaal dicht.

U zal er waarschijnlijk niet van wakker liggen dat wij dit meerjarenplan niet goedkeuren, maar wij vragen toch dat u - en dan kijk ik niet alleen naar de burgemeester en de schepenen, maar naar alle raadsleden – dat u zich eens in de plaats stelt van alle Nielenaren die door toedoen van het college verplicht worden om meer belastingen te betalen voor de lasten die zij zullen ondervinden voor de lusten die het College voor ogen heeft.

Onze CD&V-fractie kan dit meerjarenplan om aangehaalde redenen niet goedkeuren.